

КРОПИВНИЦЬКА Олександра Марківна (20. 05(01. 06). 1888, м. Єлисаветград, нині Кіровоград — 20. 04. 1969, м. Петродворець, нині Петергоф поблизу С.-Петербурга) — співачка (лірико-драматичне сопрано), педагог. Дочка **Марка**, сестра **Володимира** й **Ольги** Кропивницьких. Навч. у Харків. гімназії (1901–05), брала уроки гри на фортепіано у **А. Бенша**. 1905 дебютувала у публ. концерті в Харкові. За рекомендацією К. Сен-Санса брала уроки співу в Р. Карон і гри на фортепіано у С. Тальберга (Париж, 1905). Актор. майстерність вивчала у В. Давидова і В. Петрова у Імператор. театр. училищі у С.-Петербурзі (1907–10). Від 1909 брала уроки співу в С. Гладкої, згодом в А. Томської, від 1912 — у А. Котоньї в Римі. Солістка театру «Констанца» у Римі (1914), Театру муз. драми (1915–16) і Нар. дому (1916–20, з перервою) в Петрограді (нині С.-Петербург), Ростов. (РФ, 1920–24, з перервою), Харків. (1918, 1922–23) опер. Від 1925 — у Ленінграді: солістка «Таврійського саду», від 1929 — Нар. дому. У складі трупи Л. Сагайдачного гастролювала містами Росії (1925–29). У 1930-х рр. викладала спів у Театрі муз. комедії у Ленінграді (нині С.-Петербург) та приватно. Володіла голосом великої сили і краси, приємного тембру і широкого діапазону. Виступала з І. Алчевським,

Ю. Кипоренком-Доманським, Є. Петренко, П. Цесевичем.

Основні партії

Ліза, Марія, Тетяна («Пікова дама», «Мазепа», «Євгеній Онегін» П. Чайковського), Купава («Снігуронька» М. Римського-Корсакова), Маргарита («Фауст» Ш. Гуно), Аїда (однойм. опера Дж. Верді), Тоска (однойм. опера Дж. Пуччіні), Недда («Паяци» Р. Леонкавалло).

Рекомендована література

1. Горовиц А. О концерте А. М. Кропивницкой // Южный край. 1918, 10 мая;
2. Кропивницький В. Із сімейної хроніки Марка Кропивницького. К., 1968;
3. Лисенко І. З родини Кропивницьких // Вітчизна. 1978. № 1;
4. Ярош В. Олеся // Кіровоградська правда. 1990, 4 лют.;
5. Кропивницький В. Спогади про мою сестру // Укр. співаки у спогадах сучасників. К., 2003.

О. П. Кушнірук

Бібліографічний опис:

Кропивницька Олександра Марківна / О. П. Кушнірук // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2116>. — Останнє поновлення : 2023.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).